

Türkiye'nin "CERN"i açıldı

Yaklaşık 45 milyon liralık bir yatırımla hizmete giren TAEK'in Proton Hızlandırıcı Tesisi, kanser ve kalp hastalıkları başta birçok hastalığın teşhisinde kullanılan "izotop"ları üretecek.

Ankara'nın Saray beldesindeki Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) Proton Hızlandırıcı Tesisi, 30 Mayıs 2012'de düzenlenen bir törenle hizmete girdi. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nca (TOKİ) inşa edilen Türkiye'nin ilk proton hızlandırıcı tesisi, İsviçre'deki Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi'nde (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire -CERN) yapılan bilimsel çalışmaların benzerleri yapılabileceğinden Türk CERN'i olarak da adlandırılıyor.

Yaklaşık 45 milyon liralık bir yatırımla Türkiye'nin anlamlı bir merkeze kavuştuğunu dile getiren Başbakan Erdoğan, "Bu büyüklükte dünyada 20 merkezden bir tanesine ülkemizi kavuşturduk" dedi. Türkiye'nin TAEK Proton Hızlandırıcı Tesisi ile nükleer teknolojiyi, bu teknolojinin ürünlerini üretme noktasında farklı bir boyuta yükseldiğini vurgulayan, açılışla birçok alanda ilklerin yaşandığını belirten Erdoğan, sağlık alanında ihtiyaç duyulan birçok farklı maddenin artık Türkiye'de, TAEK'in bu tesisinde üretileceğini söyledi.

Nükleer tıp alanında dünyada çok büyük ilerlemelerin olduğunu dile getiren Erdoğan, "Bizler de nükleer tıptaki her ilerlemeyi, her gelişmeyi, her cihazı Türkiye'de vatandaşlarımızın hizmetine sunmanın gayreti içindeyiz" diye konuştu.

Tesisin özellikleri

Proton hızlandırıcı tesisi, kısa yarı ömürlü radyoizotop üretiminin yapılması ve elde edilen ürünün, sağlık sektöründe kullanılması amacıyla inşa edildi. Tesisin faaliyete geçmesiyle birlikte, kanser ve kalp hastalıkları

başta birçok hastalığın teşhisinde kullanılan 'izotop'lar artık yurtiçinde üretilecek. TAEK Proton Hızlandırıcısı Tesisi'nde izotopların üretimi ile bu alanda dışa bağımlılık ortadan kalkacak.

Tesis ayrıca, hızlandırıcı teknolojisi alanındaki araştırma ve geliştirme çalışmalarında altyapının oluşturulması açısından da büyük önem taşıyor. Bu tip tesislerin ve laboratuvarların artmasıyla, Türkiye'nin CERN ve benzeri uluslararası etkinliklerde daha fazla söz sahibi olması mümkün olabilecek. TAEK Proton Hızlandırıcı Tesisi, SANAEM yerleşkesi içerisinde olmasına karşın fonksiyonel özelliğinden dolayı yüksek güvenliğini inşa edildi. Proton Hızlandırıcı Tesisi taban alanı 3 bin 110 metrekare olacak şekilde 2 katlı ve kısmi bodrumlu olarak inşa edildi. Ayrıca proje kapsamında taban alanı 315 metrekarelik trafo ve ısı merkezi ile 2 adet giriş kontrol ünitesi bulunuyor. Bodrum kat, sıvı ve katı atıkların depolanmasına olanak sağlayacak tankların yer aldığı mahal olarak tasarlandı. Biriken atıklar, buradan zemin kata, doğrudan dışarı ile bağlantılı yük asansörü ile çıkartılacak.